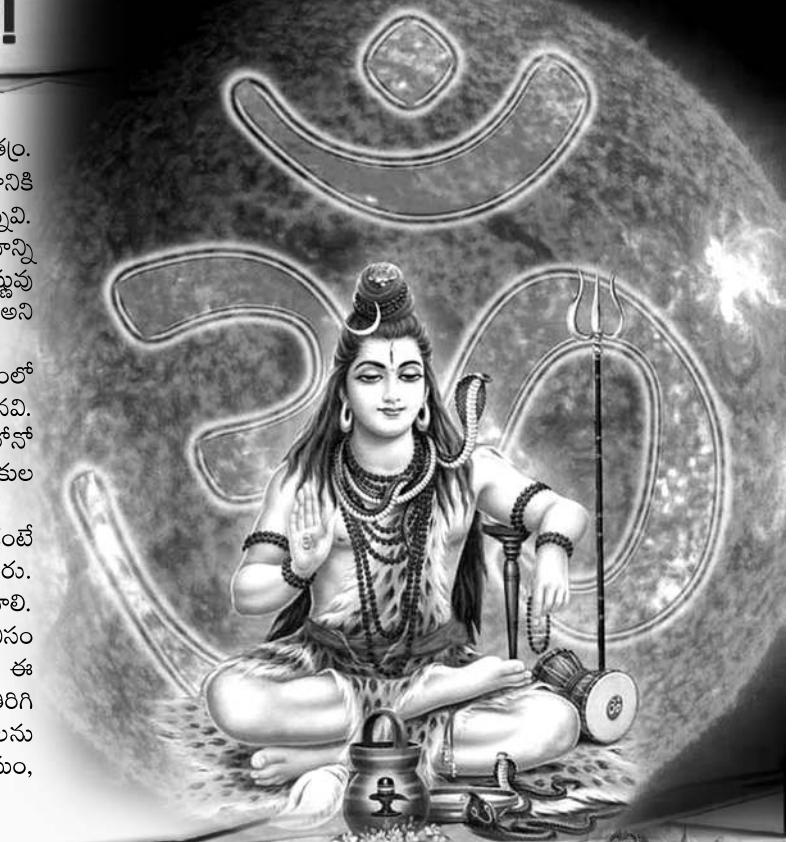

కార్తీకమాస శైఖం!

కృత్తికానక్షత్రం నాడు ఏర్పడే పూర్ణిమ మాసం కార్తీకం. కృత్తిక అగ్ని నక్షత్రం. అగ్ని భగవంతుని స్వరూపంగా ఆరాధించడం ఆర్థధర్షం. కార్తీక మాసానికి ‘కొముది మాసం’ ‘దామోదర మాసం’ అనే ఏర్పడు కూడా ప్రచారంలో వున్నవి. ‘కొముది’ అంటే వెన్నెల. ‘న కార్తీక సమోమాసః’ అనే ప్రామాణిక వచనాన్ని బట్టి కార్తీకంతో సమానమైన మాసం లేదని తెలుస్తోంది. ఈ మాసంలో విష్ణువు ‘దామోదర’ నామంతో పూజింపబడతాడు. అందుకే ‘దామోదర మాసం’ అని ఈ మాసానికి పేరు.

శివకేశవుల దేవతారాధనకు అనుకూలమైన మాసం కార్తీకం. ఈ మాసంలో కార్తీక స్నానం. దేవతారాధన, ఉపవాసం, కార్తీక దీపారాధనలు ముఖ్యమైనవి. కార్తీక స్నానాన్ని తెలువరుజామున నదిలోనో, చెరువులోనో లేదా బావిలోనో చేయడం తేషం. దీనివల్ల సమస్త దోషాలు తొలగిపోతాయని మన పూర్వీకుల విశ్వాసం.

శివకేశవ అబ్బధానికి, ఏకత్వానికి కార్తీక మాసం ప్రతీక. ఎందుకంటే ఈ మాసకాలంలో శివుడు, కేశవుడు కూడా పూజింపబడతారు. బిల్వదళాలతో శివున్ని, తులసీ దళాలతో, ఉసిరకతో కేశవున్ని పూజించాలి. ఈ నెలంతా పగలు ఉపవాసం ఉండి రాత్రి భోజనం చేయాలి. (కనీసం సోమవారాలు, ఏకాదశి, శౌర్యవిల్లో ఈ నియమం పాటించాలి) ఈ దీపారాధనే చెప్పులేనంత ఫలితాన్నిస్తుంది. సూర్యోదయానికి ముందు తిరిగి సంధ్యా సమయంలో ఇంటి ముంగిట, దేవాలయాలలో దీపాలమును వెలిగించాలని శాస్త్రం నిర్దేశిస్తోంది. దీపానికి కార్తీకం, స్నానానికి మాఘుం, దానానికి వైశాఖం ముఖ్యమైన మాసాలుగా బుపులు ప్రవచించారు.

శైఖం కార్తీక శోభ!

కార్తీక శోభమి వైశిష్ఠ్యాన్ని తెలిపే ఒక విశిష్టమైన గాఢ మన పురాణాలలో ఉన్నది. అయోధ్యాను పురంజయుడనే రాజు పరిపాలిస్తూ ఉండేవాడు. రాజ్యాధికారం చేపట్టిన కొత్తలో ధర్మబద్ధుడిగా చరించిన పురంజయుడు రానురాసు దుర్వాసానాలకు బాసినయ్యాడు. సత్యనిష్ఠు, ధర్మనిరతిని మరచి అందరి మాన్యాలును అపారించాడు. మనిషిలో మాప్రమ్యమ్, కారిస్త్యం, బ్రహ్మద్వేషం చోటుచేనుకుని దుష్ట సహవాసాలతో త్రిష్టుడుయ్యాడు. ఇది గ్రహించిన కాంభోజాడు, గురువు మొదలైన భూపతులంతా అయోధ్యామీదికి దండెత్తిపచ్చారు. పురంజయుడు చతురంగ బలాలతో శత్రువుల్ని ఎదిరించటానికి సంసిద్ధుడుయ్యాడు. యుద్ధం చేయటానికి వచ్చిన పురంజయుని చూసి ఆగ్రహాదగ్రస్తును రాజులంతా భీకర యుద్ధం చేశారు. పరాక్రమశాలి అయిన కాంభోజరాజు సకల ఆయుధాలతో ధనుర్వాణాలతో పురంజయుని మీద యుద్ధం చేసి అతన్ని జయించాడు. పురంజయుని పట్టణమంతా శత్రునేనలతో నిండి పోయాడి. విచారగ్రస్తుడై కోటకు చేరుకున్న పురంజయునితో ఆతని పురోహితుడైన సుశీలుడు “రాజా! నీ రాజ్యాన్ని కాపాడుకోవడానికి, శత్రునేను జయించటానికి కార్తీక శోభమిన శ్రీమహారూప్యాయానిని సేవించడం శభ్దప్రదం, ఆపర్చదినాన విష్ణునేవ చేయి నీకు జయం కలుగుతుంది అన్నాడు. ఆ కోటిన పొత్తుమైన కైంకర్యాలు చాలా చేయవచ్చు. విష్ణుదేవుని సన్మానంలో దీపారాధన చేయటం సకల శ్రేయస్తుమైనదిగా శాస్త్రాలు ఫోషిస్తున్నాయి. కృష్ణ గోవింద అంటూ ఆ స్వామినామ జపాన్ని దేవాలయంలో చేయడం వల్ల నీపై స్వామి కృపాకట్టాజ్ఞ విక్షణాలు ప్రసరిస్తాయి. నీపై భక్తులుభూదైన ఈశ్వరునికి కృప కలిగి నీకాక శభ్దలక్షణమన్నితుడైన పుత్రుడు జన్మిస్తాడు” అంటూ దేవదేవులిద్దరికి అతి ప్రియమైన పుభదినం కార్తీకశోభమి అని పురంజయునికి తేఱుతెల్లం చేస్తాడు. తన పురోహితుడైన సుశీలుని బోధనలు విన్న పురంజయుడు కార్తీక శోభమినాడు విష్ణులయానికి వెళ్లి ప్రదక్షిణ సమస్కరాలను గావించి పోడశోపచార పూజాదికాలు నిర్వహించి గోవిందుని అనుగ్రహంతో పోయిన రాజ్యాన్ని, సంపదలను పొందాడు.

అయ్యురాలీర్న్ అయ్యుష్ట్స్ భవ!

వేదం ఆయుః ప్రధానమన్నది. ఆయువును కాపాడడానికి ఆరోగ్యం ప్రధానమన్నది రక్షణగా ఆయుర్వేదాన్ని బుధులు ప్రోక్రం చేశారు. తరతరాలుగా వస్తూన్న ఈ బుధి సాంప్రదాయ విషయాలను అధ్యయనం చేసి ఆయుర్వేద శాస్త్ర మూల ఘుంటువును తయారుచేసారు. ఆ ఆయుర్వేద నిఘుంటువు అధారంగా, దేశియంగా పరిశోధనల్లు చేసి ఆయు మూలికల మిక్రేమంతో మందులను తయారు చేసారు. మానవ శరీరం ఒక అద్భుతమైన భగవంతుని స్ఫ్టై. కోట్లాది అఱవులతో ఈ శరీరినొఱం జరిగింది. ఒకొక్క అపయవం ఒకొక్క ప్రయోజనం కోసం అవసరమై ఉన్నది. అలాటి ఎన్నో అవయవాల కలయిక ఈ శరీరం. ఈ అవయవాలన్నే సంహర్షణాత్మితో పనిచేస్తేనే, మనిషి శక్తివంతుడవు తాడు. ఆరోగ్య పంతుడవు.

బుధిపోక్కమైన ఈ విభాగానికి దేశీయమైన మూలికలతో, లోహము లతో సకలాయురారోగ్య సౌభాగ్యముగు మందులను తయారు చేయుట అందరికి సాధ్యం కాదు. కనుక అంద్రదేశంలోని రోగశాస్త్ర మధునం చేసిన వైద్యాచార్యులు స్వయం పర్యవేక్షకాలో మందులను తయారుచేయు పద్ధతితో ఆయుర్వేద మందుల తయారీ సంస్థలను ప్రారంభం చేసారు. అటువంచీ సంస్థలో అత్యంత ప్రసిద్ధిగాన్న స్వయం సిద్ధ ఆయుర్వేద నిలయం “శ్రీవేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద నిలయం”. అంద్ర ప్రదేశేలోని సప్రధోదావరీ పరివాహిక ప్రదేశమైన చింతలారు యనే గ్రామంలో ద్విజాప్యం వేంకటేశ్వరుగారిచే ప్రారంభమై, ద్విజాప్యం సూర్యనాయణారి చేతులమీదుగా పరితమై, ద్విజాప్యం శ్రీరామచంద్ర మూర్తి గారి ఆధ్య ర్యంలో పూర్ణవర్ధితమై, ఎప్పటికప్పుడు మార్పులు చేరుటు జరుగుతున్న సాంకేతిక రూపముల కనువగా బిశ్వలూ, మాత్రముల రూపకంగా మందులను సహజత్వం సదలకుండా అధునిక ప్రాక్లిగులలో తయారీ, బట్టుడో అధునికతను పాటిస్తున్న ప్రముఖ ఆయుర్వేద సంస్థ శ్రీవేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద నిలయం.

భారతీయ ఆయుర్వేద వైధవిధానాన్ని అంద్రప్రదేశ ప్రభుత్వం పూర్తిసాయాలో ప్రోత్సహించాలి వున్నది. పుష్టలంగా నిధులను కేటాయించాలి. దీనికిగాను జి.ఎం.పి. ప్రుచీకరణను, అనేక పరిశోధక ప్రాజెక్టులకు డి.ఎస్.టి. నుంచి గుర్తింపు పొందిన పరిక్రమలను లక్ష్మీకి తీసుకోవాలి అంటున్నారు ఈ సంస్థ మేనేజింగ్ ఫెరెక్షర్ ద్విజాప్యం వేంకట శ్రీరామమూర్తి మేనేజింగ్ ఫెరెక్షర్, వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద సిలయం

సాంకేతిక వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ ఆధ్వర్యంలోని శాస్త్ర సాంకేతిక వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ అంతర్గత పరిశోధన - అభివృద్ధి విభాగం ఇచ్చే ఈ గుర్తింపునకు గల విలపను

అధునిక ప్రమాణాలకు టీటుగా ఆయుర్వేద శిష్టాలను తయారుచేయడంలో సంప్రదాయ వ్యవస్థలు మందుంటున్నాయి.

విస్తరించడానికి వీలేదు.

విధ్యసాయాలోనూ, అలాగే కార్బార్టర్ స్ట్యాలోనూ ఆయుర్వేద ఆస్వత్తులను ప్రారంభించడానికి సహాయపడే విధులు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ఆరోగ్య మంత్రిత్వ శాఖ ప్రాజెక్టుకానీ సదుపాయం కానీ లేకుండా పోయింది.

పూర్తి సదుపాయాలతో ఆయుర్వేద ఆస్వత్తుని నెలకొప్పుడానికి మా వంతు మార్కెట్ మనీని సమకూర్చి, తక్కిన నిధుల విడుదల కోసం అశ్వరూపు మా పరిక్రమతో సహా అంద్రప్రదేశేలోని చాలా ఆయుర్వేద కంపెనీలు స్వాధీనిల్లో భారత ప్రభుత్వ ఆరోగ్య కుటుంబ సంస్థలు మంత్రిత్వ శాఖకు దరఖాస్తులు పెట్టాం. ఎంతో మంది పార్ట్‌మెంటు సభ్యులు, మంత్రులు మా విస్తుప్పాన్ని బలపరుస్తూ సిపారులు చేశారు. మా మటుకు మాది జి.ఎం.పి. (మంచి ఉత్సత్త్తి అభ్యర్థి నాయకులు) ప్రుచీకరణ పొందిన మొట్టమొదటి ఆయుర్వేద కంపెనీ. అంద్రప్రదేశేలో మొట్టమొదటి ఐ.ఎస్.టి. 9001-2000 ప్రుచీకరణ పొందిన ఆయుర్వేద సంస్థ. మా అంతర్గత పరిశోధన - అభివృద్ధి విభాగం స్వాధీనిల్లో, భారత ప్రభుత్వానికి చెందిన శాస్త్ర- సాంకేతిక వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖలో భాగమైన శాస్త్ర పారిత్యామిక పరిశోధన శాఖ సుంచే గుర్తింపు పొందింది.

తిరుపుల తిరుపతి దేవస్థానం (టి.టి.టి.) 1983లో స్థాపించిన ఎన్.వి. ఆస్వత్తి 230 పడకలతో రాయలసీమ జిల్లాల్లో అతి పెద్ద ఆయుర్వేద ఆస్వత్తు విభాగాను ఎదిగింది. రోజూ దాశాపు అయివుపండల మంది ఇక్కడ జౌబ్ పేపుంటులుగా చికిత్స పొందుతున్నారు. ఇక్కడ ఇరువైపు క్లెప్టిక్ కిపితో విశ్వాసు పొటులలో ఆయుర్వేద తిక్కన విడు విభాగాలను ఆధునికరించి నిర్వహిస్తూ న్నారు. శప్రచికిత్స విభాగం ఏర్పాటు చేశాక ఇప్పుటి వరకూ పదిపోసు వేలకు పైగా శప్రచికిత్సలను నిర్వహించారు. సగటున రోజుకు అరవై వరక జరుగుతున్న శప్రచికిత్సలో ఎక్కువ భాగం మాలశంభ, ఫిస్టులా వ్యాధిగ్రస్తులకు జరుగుతున్నావి. పురీషుళం, గుద సంబంధిత వ్యాధులకు శప్రచికిత్స చేసే క్లోరసాట్ర విభాగంతో పాటుగా, నేత్రసంబంధ వ్యాధులను కుదిర్చే క్రియాకల్ప విభాగాలలో చికిత్స కోసం రాయలసీమ నుంచే కాకుండా పొరుగున ఉన్న తమిళనాడు, కర్నూలుక రాష్ట్రాల నుంచి కూడా రోగులు ఇక్కడికి వస్తున్నారు.

కంచి ఆధుల వినియోగాన్ని పరిమితం చేస్తూ రిఫ్రాక్స్ వొయింట్ తగ్గించే విధంగా ఈ ఆస్వత్తిలో ప్రేద్వీనిపుణులు ప్రేక్షే నేత్ర వ్యాధు పాదమంచ భాగం మాలశంభ, ఫిస్టులా వ్యాధిగ్రస్తులకు జరుగుతున్నార్ని. పురీషుళం, గుద సంబంధిత వ్యాధులకు శప్రచికిత్స చేసే క్లోరసాట్ర విభాగంతో పాటుగా, నేత్రసంబంధ వ్యాధులను కుదిర్చే క్రియాకల్ప విభాగాలలో చికిత్స కోసం రాయలసీమ నుంచే కాకుండా పొరుగున ఉన్న తమిళనాడు, పొద్దుల నుంచి కూడా రోగులు ఇక్కడికి వస్తున్నారు. ఇలాగే మరికొన్ని ఆయుర్వేద ఆస్వత్తులు వస్తే ఆయుర్వేదం అభివృద్ధి చెందుతుంది.

భగ్వంతుసం భీష్ముసం

అస్వసం భాగ్వతుసం

భారత దీర్ఘార్బ్రిభత్తు